

Les 4

lernu!

KINEJO

 Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Tiu ĉi projekto estas financata per subteno de Eŭropa Komisiono. Tiu ĉi publikaĵo respegulas nur vidpunkton de la aŭtoro, pro tio la Komisiono ne povas esti respondeca pri ajna uzado de informoj, kiuj aperas ĉi tie.

La tuta enhavo, se ne estas indikite ie eksplicite io alia, apartenas al *lernu.net* kaj estas publikigita sub la permesilo [Krea Komunaĵo Atribuite-Nekomerce-Samkondiĉe 4.0 Tutmonda](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

<https://lernu.net/instruado?lang=nl>

Telwoorden

nulo = nul

unu = één

du = twee

tri = drie

kvar = vier

kvin = vijf

ses = zes

sep = zeven

ok = acht

naŭ = negen

dek = tien

cent = honderd

mil = duizend

miliono = miljoen

Grotere getallen worden gevormd door combinatie van elementaire telwoorden op de volgende manier:

mil ducent tridek ok = 1238

cent kvindek tri mil okcent tridek sep = 153.837

ok plus tri estas dek-unu = $8 + 3 = 11$

dek-kvin minus ses estas naŭ = $15 - 6 = 9$

Beweging

In Esperanto volgt op een voorzetsel gewoonlijk een nominatief:

post mi = na mij

sen ŝi = zonder haar

en domo = in een huis

Maar na een voorzetsel dat een plaats aanduidt, kan een accusatief volgen om zo een beweging aan te duiden naar die plaats:

Mi iras en la domon. = Ik ga het huis in.

Ili manĝas en la domo. = Zij eten in het huis.

La kato saltis sur la tablon. = De kat sprong de tafel op.

La kato saltis sur la tablo. = De kat sprong op de tafel.

oni

Het onbepaalde persoonlijke voornaamwoord **oni** wordt gebruikt als een onderwerp onbekend of onbelangrijk is.

Oni manĝas. = Men eet.

Oni sidas. = Men zit.

si

Het voornaamwoord **si** (in de accusatief **sin**) duidt aan dat het voorwerp van een of andere handeling tegelijk onderwerp is:

Li lavas sin. = Hij wast zich.

Ŝi rigardas sin. = Zij bekijkt zich.

Ili kantas al si. = Ze zingen voor zich.

Het voornaamwoord **si** wordt alleen gebruikt in de derde persoon:

Mi rigardas min. = Ik bekijk mij.

Ili rigardas sin. = Zij bekijken zich.

se

In fictieve zinnen gebruikt men de conditionele subjunctief **se**.

se = als, indien

Se mi malsanas, mi malmulte manĝas. = Als ik ziek ben, eet ik weinig.

Kiam mi malsanis, mi malmulte manĝis. = Toen ik ziek was, at ik weinig.

re-

Het voorvoegsel **re-** duidt aan dat iets in plaats of tijd opnieuw gebeurt, bij herhaling:

revidi = herzien

redoni = teruggeven

remeti = terugzetten

▼ Lesblok 15 (sessies 29-30)

Leerdoelen

- het voorvoegsel **RE-** leren kennen
- de richtingsaccusatief leren kennen
- nieuwe woorden leren
- getallen leren

Benodigde leermiddelen

- een computer om geluid af te spelen

Vorbereiding

- Geluiden **1, 2**
- Kopieën van **M1**
- Getalkaarten **M2**
- Kopieën van **M3**

Nieuwe woorden

letero = brief

---

kien = waarheen
(vraagwoord of
betrekkelijk
voornaamwoord)

---

foto = foto

---

unu = één

---

kiam = wanneer

---

du = twee

---

re- = her-

---

tri = drie

tie = daar

---

kvar = vier

---

mano = hand

---

kvin = vijf

---

kolere = woedend (bijwoord)

---

ses = zes

---

fariĝi = worden

---

sep = zeven

ruĝa = rood

---

ok = acht

---

fali = vallen

---

naŭ = negen

---

botelo = fles

---

dek = tien

---

interese = interessant
(bijwoord)

---

mil = duizend

Leerplan

---

20 min Pauze

Deel de teksten **M1** uit en beluister het geluidsbestand **1**.

Lees en vertaal het samen. Vraag leerlingen telkens 2 zinnen te lezen en ze opnieuw te vertalen. Als ze het einde van de tekst bereiken moeten ze herbeginnen, maar deze keer zonder te vertalen. De leraar helpt slechts met juiste uitspraak en, indien nodig, met vertaling.

Vestig de aandacht op nieuwe grammaticale zaken: het voorvoegsel **RE-** en de richtingsaccusatief. De leerlingen moeten genoeg mogelijkheden hebben om die zaken te oefenen. De gemakkelijkste manier om de richtingsaccusatief te leren is gewoon veel voorbeelden te gebruiken in plaats van hen de grammaticale uitleg te geven.

---

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

---

10 min Pauze

Pauze

---

10 min Pauze

Een oefening om het voorvoegsel **RE-** te leren: bedenk samen met de klas werkwoorden die kunnen veranderd worden door toevoeging van het voorvoegsel **RE-** en bespreek hun betekenis. Daarna vindt iedere leerling zijn eigen werkwoorden en bouwt hij/zij drie zinnen met werkwoorden met het voorvoegsel **RE-**.

Voorbeelden: **rekoleri**, **refariĝi**, **revidi**, **relerni**...

---

10 min Pauze

Deel Getalkaarten **M2** uit voor de oefening om getallen te vormen: schrijf enkele getallen van 11 tot 99 op het bord en vraag leerlingen om het Esperanto-equivalent te construeren.

---

20 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

---

20 min Pauze

Deel de dialogen **M3** uit.

Deel de leerlingen op in duo's en vraag hen om de dialogen te lezen en ze te vertalen. Vraag één duo om de dialogen luidop te lezen en ze lijn voor lijn te vertalen. Help ze indien nodig bij het vertalen. Vraag daarna aan hetzelfde duo om de dialoog op te voeren zonder die opnieuw te vertalen. Als de tijd er is, kun je een ander duo vragen om de dialoog te spelen.

Geef de huistaken op.

Miaj leteroj (1-a parto)

Marko skribis al mi belan leteron. Ĝi estas vera amletero. En la letero estis ankaŭ lia foto.

Kiam mi revenis el la lernejo, mi volis ĝin denove legi. Mi rapide eniris en mian ĉambron. Tie staris mia fratino Vera antaŭ mia tablo kaj legis mian leteron. En ŝia mano estis ankaŭ la foto.

Mi diris kolere:

Kion vi faras tie? Ne legu leterojn de aliaj! Mia fratino fariĝis ruĝa. La foto falis el ŝia mano sur la tablon kaj la letero falis ankaŭ.

UNU

1

DU

2

TRI

3

KVAR

4

KVIN

5

SES

6

SEP

7

OK

8

NAŮ

9

DEK

10

CENT

100

MIL

1000

M3 Dialogo

Maja Kien vi iras?

Petro Mi kunvenos kun kvar miaj geamikoj.

Julia Kie vi havas la kunvenon?

Petro Kun unu antaŭ la lernejo, kun la dua en la kinejo, kun la tria en la trinkejo kaj kun la kvara hejme.

Julia Ĉu mi povas veni kun vi?

Petro Vi povas, sed ne estos interese. Kiam ni estos hejme ni lernos kanti la kanton Dek boteloj.

Julia Ho, mi ŝatas kanti.

Petro Bone, venu.

M4 Huistaak

Schrijf 10 getallen uit de getallen tussen **10** en **99** en vorm woorden voor de getallen.

Vorm zinnen met de computer. Bouw elke dag 5 zinnen, vertaal ze en schrijf ze op, als ze juist zijn.

▼ Lesblok 16 (sessies 31-32)

Leerdoelen

- nieuwe woorden leren
- grammatica uit de vorige lessen herhalen

Benodigde leermiddelen

- een computer om geluid af te spelen

Vorbereiding

- Geluiden **3, 4**
- Kopieën van **M5**
- Kopieën van **M6**
- Kopieën van **M7**
- Kopieën van **M8**

Nieuwe woorden

pardoni = vergeven

plu = verder, meer

devi = moeten

pordo = deur

ricevi = ontvangen

preni = nemen

aŭdi = horen

sia = zijn (wederkerend
bezittelijk
voornaamwoord)

ĉe = bij

sola = enige

fermi = sluiten

trankvila = rustig

inter = tussen

vera = echt

kapo = hoofd, kop

stari = staan

kiom = hoeveel

pendi = hangen

lasta = laatste

muro = muur

meti = plaatsen, leggen

akcidento = ongeluk

montri = tonen

nur = enkel, alleen

oni = men

tiam = dan, toen

piedo = voet

Leerplan

---

20 min Pauze

Deel de teksten **M5** uit en beluister het geluidsbestand **3**.

Lees en vertaal het samen. Vraag leerlingen telkens 2 zinnen te lezen en ze opnieuw te vertalen. Als ze het einde van de tekst bereiken moeten ze herbeginnen, maar deze keer zonder te vertalen. De leraar helpt slechts met juiste uitspraak en, indien nodig, met vertaling.

---

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

---

10 min Pauze

Oefening over het voornaamwoord **Si**: vraag de leerlingen vier voorbeelden op te schrijven volgens de onderstaande voorbeelden of schrijf zinnen in je klastaal op het bord en vraag de leerlingen om ze te vertalen naar het Esperanto.

Voorbeelden:

Mi rigardas min. Vi rigardas vin. Li rigardas sin. Ŝi rigardas sin. Ĝi rigardas sin. Ni rigardas nin. Ili rigardas sin. Mi amas min, vi amas vin. Mi demandas min. Vi demandas vin. Li demandas sin.

---

10 min Pauze

Deel **M6** uit of schrijf de zinnen uit **M6** op het bord. Vraag om de richtingsaccusatief te oefenen, dat de leerlingen bijvoorbeeld de zin aanduiden die gaat over het naar school gaan. Leerlingen vinden de zin, lezen en vertalen hem. Na vertaling van alle zinnen spreekt de leraar met de leerlingen en gaat zo na of ze het concept richtingsaccusatief begrepen hebben.

---

10 min Pauze

Pauze

---

20 min Pauze

Deel de dialogen **M7** uit.

Deel de leerlingen op in duo's en vraag hen om de dialogen te lezen en ze te vertalen. Vraag één duo om de dialogen luidop te lezen en ze lijn voor lijn te vertalen. Help ze indien nodig bij het vertalen. Vraag daarna aan hetzelfde duo om de dialoog op te voeren zonder die opnieuw te vertalen. Als de tijd er is, kun je een ander duo vragen om de dialoog te spelen.

---

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

---

10 min Pauze

Lees samen, vertaal en zing het liedje **M8**.

Geef de huistaken op.

Miaj leteroj (2-a parto)

Ŝi diris:

– Pardonu ... mi serĉis mian libron ...

– Sed vi bone scias, ke viaj libroj ne estas sur mia tablo. Ankaŭ ne en mia ĉambro! Redonu la leteron al mi.

Ŝi ricevis bonan lecionon: ŝi ne plu legos leterojn de aliaj.

Ankaŭ mi ricevis lecionon: mi devas bone fermi la pordon de mia ĉambro.

M6 Oefening

Li iras en lernejon.

Ŝi metas leteron sur la tablon.

Ili eniris en la ĉambron.

Li remetis sian kukon sur la seĝon.

Ili iris hejmen.

M7 Dialogo

- A** Kiom kostas via nova aŭto? Oni diras ke tre multe.
- B** Jes. Ĝi kostas inter 10.000 kaj 15.000 eŭrojn. Ĉu ankaŭ vi volas novan aŭton?
- A** Ne. Mi ne ricevis multan monon de miaj gepatroj. Oni parolas ke mi ricevos pli multan monon en laborejo. Eble.
- B** Kiam vi laste havis novan aŭton?
- A** En 2006.
- B** Pardonu. Nun mi devas iri por redoni 200 eŭrojn al mia amiko.
- A** Vi vere havas bonajn amikojn kiuj donas al vi 200 eŭrojn.
- B** Estas vero. Ĝis revido.

Dek boteloj

Dek boteloj pendas sur la mur'

Sed se akcidente falas unu nur, tiam naŭ boteloj pendas sur la mur'.

Naŭ boteloj pendas sur la mur' sed se akcidente falas unu nur,

Tiam ok boteloj pendas sur la mur'.

Ok boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur,

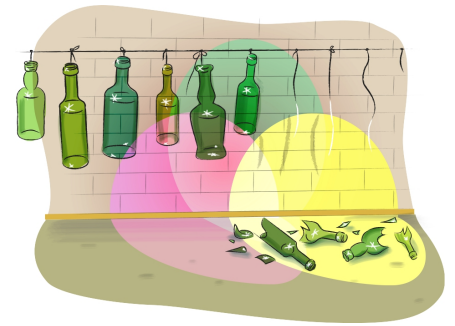
Tiam sep boteloj pendas sur la mur'.

.....

Du boteloj pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur, tiam unu botelo pendas sur la mur'.

Unu botelo pendas sur la mur', sed se akcidente falas unu nur, tiam nur odoro restas sur la mur'.

Melodie: [YouTube](#)

M9 Huistaak

Vervolledig de zinnen.

Mi iras _____ la domon.

La kato saltis _____ la tablon.

Ŝi iras _____ la ĉambron.

La patro sidis _____ seĝo.

Ana metas paperojn _____ la tablon.

Vorm zinnen met de computer. Bouw elke dag 5 zinnen, vertaal ze en schrijf ze op, als ze juist zijn.

▼ **Lesblok 17** (sessies 33-34)

Leerdoelen

- nieuwe woorden leren
- affixen, getallen en de richtingsaccusatief oefenen
- het begrijpen van een tekst verdiepen door hem te vertalen

Benodigde leermiddelen

- een computer om geluid af te spelen

Vorbereiding

- Geluiden **5, 6**
- Kopieën van **M8**
- Kopieën van **M10**
- Kopieën van **M11**
- Kopieën van **M12**
- Kopieën van **M13**

Leerplan

---

10 min Pauze

Luister naar Geluidsopname **5**. Lees samen de hele tekst **M10**.

Vraag de leerlingen om telkens twee zinnen te lezen en ze opnieuw te vertalen. Als ze aan het einde van de tekst zijn gekomen, beginnen ze opnieuw maar dan zonder te vertalen. De docent helpt alleen voor de correcte uitspraak of - indien nodig - bij de vertaling.

---

10 min Pauze

Deel **M11** uit.

De leerlingen moeten eerst de woorden uit de lijst vertalen, daarna moet iedere leerling vier zinnen schrijven met woorden uit de lijst. Zo oefenen ze het gebruik van **-EJ-**, **-UL-**, **-EBL-**, **-IN-**, **-IST-** en de voorvoegsels **RE-**, **MAL-**, **GE-**.

---

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

---

20 min Pauze

Deel de dialogen **M12** uit.

Deel de leerlingen op in duo's en vraag hen om de dialogen te lezen en ze te vertalen. Vraag één duo om de dialogen luidop te lezen en ze lijn voor lijn te vertalen. Help ze indien nodig bij het vertalen. Vraag daarna aan hetzelfde duo om de dialoog op te voeren zonder die opnieuw te vertalen. Als de tijd er is, kun je een ander duo vragen om de dialoog te spelen.

---

10 min Pauze

Pauze

---

10 min Pauze

Vertaal in groep het liedje **M8** en zing het samen.

---

10 min Pauze

Deel **M13** uit. De leerlingen vullen de ontbrekende woorden in.

---

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

Geef de huistaken op.

Miaj leteroj

Marko skribis al mi belan leteron. Ĝi estas vera amletero. En la letero estis ankaŭ lia foto.

Kiam mi revenis el la lernejo, mi volis ĝin denove legi. Mi rapide eniris en mian ĉambron. Tie staris mia fratino Vera antaŭ mia tablo kaj legis mian leteron. En ŝia mano estis ankaŭ la foto.

Mi diris kolere:

Kion vi faras tie? Ne legu leterojn de aliaj! Mia fratino fariĝis ruĝa. La foto falis el ŝia mano sur la tablon kaj la letero falis ankaŭ.

Ŝi diris:

– Pardonu ... mi serĉis mian libron ...

– Sed vi bone scias, ke viaj libroj ne estas sur mia tablo. Ankaŭ ne en mia ĉambro! Redonu la leteron al mi.

Ŝi ricevis bonan lecionon: ŝi ne plu legos leterojn de aliaj.

Ankaŭ mi ricevis lecionon: mi devas bone fermi la pordon de mia ĉambro.

M11 Oefening

Vertaal naar jouw taal.

---

portistino

---

gekantistoj

---

amikejo

---

malsanulo

---

malsanulejo

---

redoni

---

kunsidejo

---

nekomprenebla

---

neebla

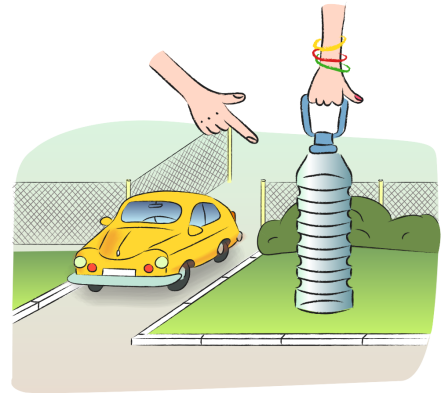
---

malgrandulo

Schrijf 4 zinnen met 4 woorden uit de lijst.

M12 Dialogo

- Ivo** Kion vi havas en la mano?
- Maria** Botelon.
- Ivo** Kie vi prenis la botelon?
- Maria** Hejme el la kuirejo.
- Ivo** Kaj kien vi portas ĝin?
- Maria** Mi portas ĝin en mian aŭton.
- Ivo** Bone. Por kio la botelo devas esti en la aŭto?
- Maria** En ĝi estas trinko por trinki kiam mi veturos en ĝi.

M13 Oefening

Vervolledig de zinnen.

Ana kaj Marko iris _____ la strato.

Ili venis _____ kafejo, iris _____ tablo kaj vidis la patro _____ sidi
_____ seĝo.

Ana metis tri kukojn sur seĝ _____.

Ŝi _____ metis poste la kukojn sur la tabl _____.

M14 Huistaak

Vorm zinnen met de computer. Bouw elke dag 5 zinnen, vertaal ze en schrijf ze op, als ze juist zijn.

▼ **Lesblok 18** (sessies 35-36)

Leerdoelen

- woordenschat oefenen
- affixen herhalen
- de aandacht vestigen op het belang van woordvolgorde in een zin

Benodigde leermiddelen

- een computer om geluid af te spelen

Vorbereiding

- Geluiden **5, 7**
- Kopieën van **M10**
- Kopieën van **M15**
- Kopieën van **M16**
- Kopieën van **M17**

Leerplan

---

10 min Pauze

Deel oefening **M15** uit om de achtervoegsels te oefenen. Leg opnieuw kort de betekenis van de achtervoegsels uit. Vraag de leerlingen daarna om de tabel in te vullen.

---

10 min Pauze

Luister naar Geluidsopname **5**. Lees samen de hele tekst **M10**.

Vraag de leerlingen om telkens twee zinnen te lezen en ze opnieuw te vertalen. Als ze aan het einde van de tekst zijn gekomen, beginnen ze opnieuw maar dan zonder te vertalen. De docent helpt alleen voor de correcte uitspraak of - indien nodig - bij de vertaling.

---

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

---

20 min Pauze

Deel de dialogen **M16** uit.

Deel de leerlingen op in duo's en vraag hen om de dialogen te lezen en ze te vertalen. Vraag één duo om de dialogen luidop te lezen en ze lijn voor lijn te vertalen. Help ze indien nodig bij het vertalen. Vraag daarna aan hetzelfde duo om de dialoog op te voeren zonder die opnieuw te vertalen. Als de tijd er is, kun je een ander duo vragen om de dialoog te spelen.

---

10 min Pauze

Pauze

---

20 min Pauze

Keer terug naar de sketch uit les 2 (**M17**).

Vorm groepen van drie leerlingen. Ze moeten de sketch vertalen en hem per groep naspelen.

---

5 min Pauze

Pauzespel zonder woorden

Geef de huistaken op.

M15 Oefening

Schrijf de woorden met het achtervoegsel of het voorvoegsel bijgevoegd op de juiste plaats (bijvoorbeeld **kuirejo**, **kuiristo**, **kuiristino**, **kuirebla**, **rekuiri**). Vertaal en schrijf de vertaling naast het woord.

	-EJ-	-UL-	-EBL-	-IST-	-IN-	RE-
kuiri						
instrui						
sporti						
porti						
trinki						
manĝi						
skribi						
kanti						

M16 Dialogo

- Petro** Saluton. Mi ne vidis vin longe, kie vi estis?
- Ana** Okazis malbono. Mi falis kaj estis en malsanulejo.
- Petro** Ho, mi ne sciis tion. Ĉu nun vi povas iri kun mi en kinejon?
- Ana** Jes. Kiun filmon vi volas rigardi?
- Petro** Kriminalan filmon.
- Ana** Mi ne ŝatas tiajn filmojn. Mi volas vidi amfilmon.
- Petro** Bone. Kie ni povas rigardi amfilmon?
- Ana** En kinejo ĉe la lernejo. Ni rapidu.

Mi ne volas manĝi

Patrino (al infano)

Manĝu!

Infano Mi ne volas!

Patrino Manĝu! Estu bona! Manĝu!

Infano Mi ne volas manĝi. Mi ne volas esti bona.

Patrino (al la patro)

Ĉu vi vidas? Li ne volas manĝi. Li ne volas esti bona.

Patro (al la patrino)

Jes. Mi vidas. Li diras ke li ne volas manĝi. Li diras ke li ne volas esti bona.

Patro (al la infano)

Ĉu vi volas manĝi? Ĉu vi volas esti bona? Vi devas manĝi. Vi devas esti bona.

Infano Ne, mi ne volas manĝi. Ne, mi ne volas esti bona.

Mi ne devas manĝi. Mi ne devas esti bona. Kiu diras ke mi devas manĝi? Kiu diras ke mi devas esti bona?

Patrino Ĉu vi ne povas manĝi?

Infano Mi povas. Mi ne volas. Mi povas manĝi. Mi ne volas manĝi. Mi povas esti bona. Mi ne volas esti bona. Mi povas diri, ke mi ne volas manĝi. Mi povas diri ke mi ne volas esti bona.

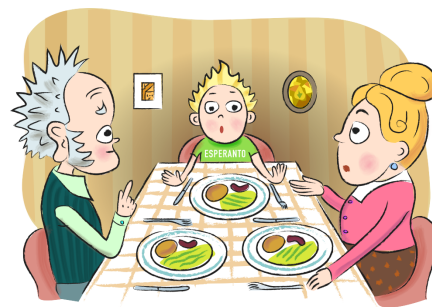
Patrino Vi ne povas diri, ke vi ne volas manĝi. Vi devas manĝi!

Infano (elprenas libron, lernolibron de Esperanto)

Mi ne devas manĝi. Mi ne havas tempon. Mi lernas Esperanton.

Patro kaj patrino (kune)

Li ne havas tempon. Li lernas Esperanton.

M18 Huistaak

Bouw een betekenisvolle zin. Pas op voor de woordorde in de zin.

Skribis mi Marko al leteron.

Vera ĝi amletero estas.

Letero ankaŭ foto en la estis lia.

Eniris mian mi ĉambron rapide en.

Mano en foto ŝia estis ankaŭ la.

Vorm zinnen met de computer. Bouw elke dag 5 zinnen, vertaal ze en schrijf ze op, als ze juist zijn.